

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Cap. IV. Quid Angelorum nomen significet?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

Exp. Hug. Hæc est perfectio unicuique ordi- ni, scilicet live personæ omnium hierarchiam fortientium ascendere: videlicet secundum propriam analogiam, id est, modum & mensuram in DEI imitationem, & fieri cooperatorem DEI (ut eloquia aiunt) divinitus omnium, id est, quo nihil divinitus, vel omnium divinitus fieri cooperatorem DEI, id est, quo nihil magis divinos facit quam DEI cooperatorem fieri: & ostendere in se ipso divinam actionem relucen- tem: ut scilicet ad alios relucendo transfundat per exemplum operis, quod primum percipere meruit per donum occultæ aspirationis. Sic ergo perfectio constat hierarchiæ, ut qui purgan- tur purgen: & qui illuminantur illuminent; & qui perficiuntur perficiant.

Nota. Nihil divinitus & perfectius in nobis esse quam DEI imitatores & cooperatores fieri, transfundendo in alios per exemplum operis, quod ab eo occultè recepimus. Videatur Reso- lutio 11. & 12.

Documentum 9.

Ita est ordo hierarchiæ: quosdam quidem purgari, quosdam vero purgare; & quosdam illuminari, quosdam vero illuminare; & quosdam perfici, quosdam vero perficere: unicuique deiforme adunatione qua- licunque modo.

Exp. Hug. Primum purgantur, postea illum- nantur, deinde perficiuntur. Sicut enim illum- nari non potest qui non est purgatus; sicut con- summari non potest qui non est illuminatus. Quia cognitio veritatis non nisi mundos illum- nat; & perfectio virtutis non nisi illuminatis veritate appropinquet &c. Et sic secundum hunc modum unicuique adunationi, id est, ordini, & distributioni qualicunque modo deiforme, id est, DEI deiformitas & similitudo... ut in hoc suo modo & mensura linguli deiformitatem, & DEI similitudinem habeant, qui sunt purgatio- nis mundi, veritate illuminati, bonitate perfecti.

Nota. Purgationem præcedere illuminationem, & utramque perfectionem. Vide Resolut. 11. & 13.

Documentum 10.

Porcet ut existimo purgandos quidem petros per- fici omnino, & liberari ab omni dissimilitudinis confusione. Illuminandos vero repleri divino lumine ad contemplativam habitudinem & virtutem castissimis mentu oculis reducidos. Ex imperfecto restaurandos participes fieri exploratorum sacrorum perfectiva scientia.

Purgatores vero magnitudine purgationis aliis tradere ex propria castitate. Illuminatores autem dis- tinctissime sancti repleri charitatis oportet omnino sumum superexcellens lumen in eos, qui digni sunt lumine supervehere; Perfectiores vero tanquam præceptores perfective traditionis perficiendos sacratissima doctri- na per inspectorum sacrorum scientiam.

Exposi. Hug. Purgandos live eos, qui primo lo- co, live eos qui mediantibus aliis purgationem accipiunt. Liberari ab omni confusione quam vel ignorantia veri, vel concupiscentia mali indu- xit. Illuminandos &c. ut mentis oculis castis & mundis ex præcedenti purgatione peccati & erroris exultentibus contempl. habeant habit. & virt. habitudinem per mentis puritatem: virtu-

tem autem per contemplationis stabilitatem, ut possint contemplari divina, ex imperfecto &c. ut vera bona, & sacra illa quæ per scientiam perfectam explorant, dilectione sequendo, & sanctitate participando apprehendant: ut sicut per scientiam perfectam perfecti sunt in cogni- tione, ita per bonitatem perfectam perfecti sint in participatione.

Purgatores &c. Quorum ministerium est ut per eos alii purgentur ab errore & culpa, oportet tales esse ut magnitudine purgationis suæ, id est, munditiæ suæ, aliis tradant purgationem propria castitate, non alieno sed proprio exem- plo purgandorum vitam castificantes. Illumi- natores &c. quia qui alios illuminare debent, plus aliis lacere debent. Perfectiores vero &c. oportet perficiendos sacratissima doctrina per inspectorum sacrorum scientiam, tanquam præceptores perfectivæ scientiæ. Sacra veraci- ter inspicit qui habitum per experientiam cog- noscit. Sacra veraciter inspicit qui interna bona gustando percipit. Sacratissimam ergo doctri- nam habet, qui docet quod sapit: qui instruit quod sentit: qui docet non solum cognoscere verum, sed apprehendere bonum, & amare ius- tum. Quæ traditio idcirco perfectivæ vocatur, quia hoc solum hominem ad perfectum ducit, quando bona, quæ per intelligentiam cognos- cere non potest, per studium boni operis apprehendit.

Nota quod licet ista ad hierarchicos ordines referantur, possunt spiritualibus accommodari: ita ut qui purgandus sit ad contemplationem, & perfectionem, perfectissime purgetur, & qui illuminandus plenissime illuminatur, & qui perficiendus in omni bonitate, virtute & opere perficiatur.

Item qui alios debet purgare, illuminare, & perficere, doctrina & exemplo maxime debet esse purus, illuminatus, & perfectus: de quo vi- de Resolut. 12. & 16. & 26.

Quid ve- quiratur in eo qui alios de- bet perficere.

CAPVT IV.

Quid significat Angelorum cognominatio.

Docet hic S. D. naturam illam esse proxi- miorum divinitati, quæ multipliciter eam participat. Angelos maxime DEUM participa- re: & ita dici quia primum à DEO illuminan- tur, & per ipsos nobis revelationes transmittuntur. DEUM in se neminem videre, sed appa- ruisse Sanctis per visa quædam sacra, & iis qui hæc visa ea videbant congruentia, quas Theophanias seu sanctis apa- DEI apparitiones vocamus. Quæ visa fiebant per ministerio Angelorum, ut per superiora infe- riora adducerentur ad numen divinum. Quam- dam sa- libet hierarchiam habere suos ordines, primos, cra- medios, & extremos. Mylterium Christi per Angelos nuntiatum Zachariæ, Mariæ, & Joseph & pastoribus, imo Christo multa per Angelos nuntiata, ne humanitatis ordinem refugeret.

D. Th. citat hoc caput 1. p. q. 13. a. 3 ut dicat nomina negari à Deo, quia significatum non convenit illi eo modo quo nomen significat. Et q. 57. ar. 1. ex eo quod Angeli plura participant de Deo, inferres materiales in illis præexillere simplicius & immaterialius quam in se ipsis. Et q. 102. art. 3. in uno ordine esse plures Angelos qui simpliciter non sunt aequales sed in illis in-

Zz ; veniri

Nihil in nobis perfectius quam imitatio Dei.

ortet &c. idcirco exi- scientia, & conver- potentiam quandam- itatem, ut affigi con- contraria virtus, vel- ne. Nullus enim lasti- eo, quod diligit: & pro- um diligit, quod in- ino non potest &c. & hoc per in consensum & immo- titudinis amorem, & sci- em in id, quod vere est ap-

amor DEI inconfusa est purus: idcirco desiderium scinditur. Et quia imo- non flebitur. Et quia imo- & colliguntur in id, quod nulla exteriori violentia

s amari posse quam cog- mat DEUM habere in se. A amat à nullo potestio-

igitur de amore inconfu- deatur Resol. 10. & 16.

VT III.

bia, & que per hie- m utilitas.

tionem Hierarchia con- tatione, & cooperatores. Te expiæ, illuminari.

desbere effici: qui illum- ne repleri ad contempla- tem evehendos; qui per- sione transiitio perfecti- exillere.

ant esse expiætes, & rores.

D. Th. 1. p. 106. 11. am illuminationis acci-

perfectio. Et q. 101. a. 1. am non distingui quæ-

DEI, sed quantum ad to-

im, & a. 2. ordinem ut

gradus constituit effe-

quatenus ordo est gradus

p. q. 37. a. 1. nihil esse &

cooperatorem, & q. 71.

cognoscere certior

1. probat definitionem

ic à S. D. esse opinionem

Angelus alium perge-

a. 1. & 2. & q. 101. a. 1.

lo q. 7. art. 3. & de ve-

entum 8.

ar dicitur fortientium pe-

ni analogiam in DEI no-

minum divinitus (ut clari-

fieri, & ostendere divi-

nam quod possit esse effe-

Exp

veniri primos, medios, & ultimos. Et q. 111. a. 1. homines illuminari per Angelos, quia ab illis accipiunt revelationes quæ sunt illuminationes.

Et 1. 2. q. 3. a. 7. Angelos illuminare hominis ut ministros, & q. 98. art. 3. legem datam esse à Deo per Angelos quia divina debent ad nos deferri per illos. Et q. 111. ar. 1. ordinem rerum consistere in hoc, quod quædam per alia in Deum reducuntur. Et 2. 2. q. 2. a. 6. revelationem divinam ordine quodam ad inferiores pervenire, ut ad homines per Angelos, & ad inferiores Angelos per superiores. Et 3. p. q. 10. a. 4. potentiam animæ esse infra potentiam intellectivam Angeli. Et q. 12. a. 4. Christum fuisse formationibus Angelicis subiectum non ratione sui, sed eorum quæ circa ejus incarnationem agebantur, & q. 20. 2. 1. divinam naturam esse essentialiter bonitatis, & q. 27. a. 5. Angelos quia Deo propinquiore magis participare de bonitate divina, & q. 30. a. 2. quod mysterium Jesu primo Angeli edocti sunt, & q. 55. a. 1. à Deo immediate superioribus Angeli fieri revelationes. Et idem etiam a. 2. & in supplem. q. 77. a. 2. De quibus item 1. Sent. d. 17. q. 1. a. 1. & in 2. dist. 9. q. 1. a. 1. & dist. 12. in expos. & q. 1. a. 3. & q. disp. de Malo q. 3. a. 4. & de verit. q. 10. a. 1. & q. 11. a. 3.

Documentum 13.

Angelus pastores tanquam multorum reditu, & silentio purgatos evangelizavit: & cum eo multitudo exercitus celestis illam valde laudabilem et adhibentis qui in terra sunt, doxologiam.

Exp. Hug. Purgatos separatione multitudinis, & tumultus: & purgatos etiam silentio, id est, quiete mentis, & pace interna: ut in hoc ipso digni Evangelico fierent eloquio. unde paulatim crescente gratia post unius evangelizationem celestis exercitus multitudo auditur.

Nota quietem, & solitudinem valde conducere ad divinas illustrationes recipiendas. Et per receptionem priorum disponi animos ad ultiores. Vide Resolut. 8. & 53.

CAPVT V.

Quare omnes celestes essentia communiter Angeli dicuntur: & specialiter proprias præterquam primi & secundi ordinum habent agnominationes.

Documentum II.

Cognominatione Angelica selectim digna facta sunt: eo quod primo in se ipsas edunt divinam illuminationem, & per se in nos deferunt, qua supra nos sunt manifestationes.

Expof. Hug. Angelus quippe nuntius interpretatur. Qui ergo acceptam gratiam aliis ministrando deferunt, authoris gratia nuntii sunt. Sed sunt nuntii alii priores, alii posteriores. Angeli enim qui primo perceperunt, & ad hominum cognitionem deferunt primi nuntii sunt, ipsi vero homines cum gratiam perceptam aliis prædicando, & annuntiando deferunt, nuntii quidem nominantur, sed non primi.

Nota, eos qui acceptam gratiam aliis communicant doctrina, & exemplo, Angelos appellari. Videatur Resolut. 10.

Qui acceptam gratiam aliis communicant Angeli appellantur.

Documentum 12.

Sanctis facta sunt Theophania secundum quasdam sacras manifestationes decentes DEVM: & per suas manifestationes visionum proportionalium videntibus.

Quid sit Theophania.

Exp. Hug. Theophania, id est, divinæ revelationes sanctis factæ sunt, non ut mens humana in carne mortali ad incomprehensibilem naturam contingendam immediate accederet: sed factæ sunt secundum quasdam sacras manifestationes, sive visibilia formatum extrinsecus sensui adhibitis; sive imaginationum secundum visibilia intrinsecus animo ingestas, sive alio qualicumque modo altiori spiritaliter humanæ rationi impressas, tali convenientia copartatas ut ipsum DEUM, de quo factæ erant decerent: & ipsis quibus fiebant, videntibus secundum proportionem uniuscujusque & capacitatem congruerent.

Nota visiones sive extrinsecas, sive imaginarias, sive intellectuales fieri secundum convenientiam, & dispositionem recipientium. Vide Resolut. 53.

Resolvit S. D. quod licet hoc nomen particulariter pertineat ad infimum ordinem, eo possunt generaliter omnes appellari: tum quia divina mysteria quæ nobis Angeli ordinis inferioris enuntiant receperunt à superioribus: tum quia proprietates & perfectiones inferiorum in superioribus perfectius inveniuntur, & non è contra.

Citatur à D. Th. 1. p. q. 1. a. 10. quod lex nova figura sit futuræ gloriæ. Et q. 106. a. 3. hanc esse legem divinam se immobiliter firmatam ut inferiora reducuntur in Deum per superiora. Et q. 108. art. 2. quod in qualibet Hierarchia ordines distinguantur per diversos actus & officia. Et ar. 5. nomen commune remanere infimo ordini quasi proprium. & q. 113. a. 2. quod licet unus Angelus infimus sit proximior homini potest homo ab alio illuminari.

De quibus etiam in 1. Sent. dist. 17. q. 1. ar. 4. & q. def. de pot. q. 6. art. 7. & de malo q. 3. a. 7. & q. 9. a. 5.

Nullum tamen mysticum documentum hinc peculiariter erimus, quia doctrina hujus capituli magis ad Scholasticos spectat.

CAPVT VI.

Qua sit prima celestium essentiarum dispositio: qua media; & ultima.

Dicit Deum solum cognoscere quæ ad omnes ordines Angelorum spectant. In illis que esse novem ordines, quas Magister suus Paulus in tres ternarias distributiones distinxit, quæ dicuntur tres Hierarchiæ. In 1. Throni, Cherubim, & Seraphim. In 2. Potestates, Dominationes, Virtutes. In 3. Angeli, Archangeli, Principatus.

D. Tho. citat hoc caput 1. p. q. 56. art. 1. ubi sibi objicit Dionysium dicentem, quod Angeli ignorant proprias virtutes. Et respondet hanc litteram antiquam, esse correctam per novam, licet

Theo IESU

Opera Spirit. II

Idem 2. q. 4.

Idem 1. p. 4. 4. 3

Idem 1. p. 4. 10.

Idem 1. 113. 2.

Idem 2. q. 4. 5.

Comp. mar. hec. d. 1. 1. 7. 9. 56. 2. 1. 1. 10. 10. 10. 10. 10.